

Nr 68.

Ankom till riksdagens kansli den 13 juni 1941 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av framställningar från fullmäktige i riksbanken och fullmäktige i riksgäldskontoret angående förlängt bemyndigande att genomföra krisadministration vid riksdagens verk.

I skrivelse till bankoutskottet den 5 juni 1941 hava *fullmäktige i riksbanken* hemställt om fortsatt bemyndigande för tiden till och med den 30 juni 1942 att inom fullmäktiges verksamhetsområde, därest så finnes påkallat, genomföra en krisadministration och i samband därmed överföra tjänstemän på en temporär krisindragningsstat.

Till stöd härför hava bankofullmäktige anfört följande:

På förslag av bankoutskottet (utlåtande nr 48) bemyndigade 1940 års lagtima riksdag fullmäktige i riksbanken, fullmäktige i riksgäldskontoret, styrelsen för riksdagsbiblioteket, justitieombudsmannen och militieombudsmannen, envar inom sitt verksamhetsområde, att för tiden till och med den 30 juni 1941, där så funnes påkallat, genomföra en krisadministration och i samband därmed överföra tjänstemän på en temporär krisindragningsstat.

Dessförinnan hade samma riksdag på hemställan av Kungl. Maj:t i proposition nr 294 lämnat Kungl. Maj:t motsvarande bemyndigande beträffande civilförvaltningens myndigheter och beslutet i fråga om riksdagens verk var en konsekvens härav.

Bemyndigandet för Kungl. Maj:t avsåg, förutom rätt att överföra tjänstemän på en särskild temporär krisindragningsstat och att besluta om dessa tjänstemäns avlöningsförmåner, jämväl befogenhet att, om och i den mån så befundes lämpligt, föreskriva vissa begränsningar av löneförmånerna till den personal, som bibehölles i tjänstgöring. Vid riksdagens verk äro dessa befogenheter uppdelade mellan vederbörande verk och delegerade.

Bemyndigandet att reglera de lönefrågor, som sammanhånga med genomförande av krisindragningsstat, har sålunda lämnats åt delegerade och detta bemyndigande är icke tidsbegränsat. Däremot ankommer beslutanderätten i fråga om införande av krisadministration på vederbörande verk. Detta framgår närmare av bankoutskottets motivering till förenämnda förslag. Däri anförde utskottet bl. a. följande:

»Det borde vid ett eventuellt överförande av tjänstemän vid riksdagens verk till en temporär krisindragningsstat ankomma på delegerade för riksdagens verk att, i anslutning till av Kungl. Maj:t meddelade föreskrifter för den civila statsförvaltningen, reglera de lönefrågor, som sammanhånga med en dylik överföring. Däremot skulle beslutanderätten rörande överföringen icke tillkomma delegerade. Då det i första hand ålåg vederbörande myndighet — vid riksbanken bankofullmäktige, vid riksgäldskontoret riksgäldsfullmäktige och vid riksdagsbiblioteket styrelsen för detsamma även justitie- och militieombudsmännen — att bestämma, huruvida och i vad mån en beskärning av förvaltningsapparaten inom respektive verk borde med hänsyn till ett föreliggande krisläge genomföras, borde enligt utskottets

mening samma myndighet jämväl pröva och avgöra frågor om överföring i samband därmed av personal på krisindragningsstat. Utskottet förutsatte, att erforderlig samverkan mellan myndigheterna skulle ske genom delegerade eller på annat sätt, så att exempelvis överflyttningar av personal mellan verken kunde komma till stånd, i den mån så vore möjligt.»

I proposition nr 161 till årets riksdag har Kungl. Maj:t hemställt om fortsatt bemyndigande att för budgetåret 1941/42 för civilförvaltningen meddela särskilda avlöningsföreskrifter vid eventuell övergång till krisadministration. Denna framställning har numera bifallits av riksdagen.

Med hänsyn till föreliggande förhållanden torde det för riksdagens verk lämnade bemyndigandet jämväl böra förlängas till utgången av juni månad 1942.

Vidare hava *fullmäktige i riksgäldskontoret* i skrivelse till bankoutskottet den 5 juni 1941 hemställt om motsvarande bemyndigande för tiden till och med den 30 juni 1942, såvitt angår riksgäldskontoret, riksdagsbiblioteket, justitieombudsmannen och militieombudsmannen.

Utskottet. Såsom fullmäktige i riksbanken erinrat, har Kungl. Maj:t i proposition nr 161 till årets riksdag hemställt om fortsatt bemyndigande att för budgetåret 1941/42 för civilförvaltningen meddela särskilda avlöningsföreskrifter vid eventuell övergång till krisadministration. På förslag av statsutskottet i utlåtande nr 130 har riksdagen numera bifallit Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag.

I anslutning till vad sålunda förekommit tillstyrker utskottet bifall till de av banko- och riksgäldsfullmäktige gjorda framställningarna om fortsatt bemyndigande för tiden till och med den 30 juni 1942 att genomföra en krisadministration m. m. vid riksdagens verk.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen, i anledning av fullmäktiges i riksbanken och fullmäktiges i riksgäldskontoret förevarande framställningar, må bemyndiga fullmäktige i riksbanken, fullmäktige i riksgäldskontoret, styrelsen för riksdagsbiblioteket, justitieombudsmannen och militieombudsmannen, envar inom sitt verksamhetsområde, att för tiden till och med den 30 juni 1942, därest så finnes påkallat, genomföra en krisadministration och i samband därmed överföra tjänstemän på en temporär krisindragningsstat.

Stockholm den 13 juni 1941.

På bankoutskottets vägnar:

HARALD ÅKERBERG.

Närvarande: se anteckning å utlåtande nr 65.